

ทะเบียนพรรณไม้ในชุมชน

ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น..... องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่.....

(ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง)..... ตำบลขุน.....

ตำบล/แขวง..... น้ำไผ่..... อำเภอ/เขต..... น้ำปาด..... จังหวัด..... อุตรดิตถ์.....

การสำรวจครั้งที่ 1 / 2567

ทะเบียนพรรณไม้ในชุมชน

ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่.....
 ตำบล/แขวง.....น้ำไผ่.....อำเภอ/เขต.....น้ำปาด.....จังหวัด.....อุตรดิตถ์.....

รหัสพรรณไม้	ชื่อพื้นเมือง	ลักษณะ วิสัย	ลักษณะเด่นของพืช	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริเวณที่พบ	หมายเหตุ
8-6530403-03-001/1	มะหาด, หาด, หาดขนุน	ไม้ต้น	- เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ลำต้นตั้งตรง เปลือกผิวขรุขระสีน้ำตาลดำ หรือเทาแกมน้ำตาล ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปไข่ หรือรูปยาวรี ปลายใบแหลม โคนใบเว้ามน ใบกว้าง ใบแก่ขอบเรียบ สีน้ำตาล หูใบเรียวแหลม ใบอ่อนมักหักเป็นฟันเล็กๆ มีสีเขียวอมแดง ดอกออกเป็นช่อกระจุกกลมแน่น สีเหลือง หรือเขียวอมเหลือง ขนาดเล็ก ผล เป็นผลรวม กลมแบนใหญ่ รูปทรงกลมรีบุบเบี้ยว ผลสุกสีเหลือง ผิวเป็นปุ่มลึ้นๆ คล้ายลูกขนุน เป็นต้น	- เป็นยารักษาโรค(คน) - แก่น แก้โรคกระษัยไตพิการ กระษัยดาน กระษัยเสียด กระษัยกร่อน กระษัยลมพานไส้ แก้กระษัยทำให้ท้องผูก แก้ดวงจิตขุ่นมัว ระวังระส่ำระสาย แก่นอ่อนไม่หีบ เบื่ออาหาร ร้อนในกระหายน้ำ ปัสสาวะกะปริบกะปรอย ท้องโรงพุงโต จุกผามม้ามย่อยฝืนท้อง แก้ปวด กระจายโลหิต และสามารถนำแก่นมาแปรรูปเป็นผงได้ มีสรรพคุณเป็นยาขับพยาธิตัวดี พยาธิไส้เดือน และสามารถนำมาทาแก้ผื่นคัน เป็นต้น - เปลือกไม้ แก้ไข้ เป็นต้น - ราก แก้ไข้ กระษัยเส้นเอ็น และแก้	อุทยานแห่งชาติน้ำตกคลองตรอน หมู่ที่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.613223 ลองจิจูด (Longitude) 100.727283	ผู้ให้ข้อมูล : นางซอน คำผิวมา เลขที่ 9849/17 หมู่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์

				พืชร้อน เป็นต้น - แก่นเนื้อไม้ แก่จุกแน่น ท้องอืดเพื่อขับลม เป็นยาระบายถ่ายพยาธิไส้เดือน พยาธิตัวกลม พยาธิตัวตืด พยาธิตัวแบน และแก้เส้นเอ็นพิการ เป็นต้น - เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ - แก่น สามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางได้ เช่น ครีมทาหน้าขาว ครีมทาฝ้า ทากระ ลดรอยดำ และโลชั่นผิวขาว เป็นต้น		
8-6530403-03-002/3	กะตือกั๊ก, บัวลาค้า	ไม้พุ่ม	- เป็นไม้พุ่มขนาดเล็ก ลำต้นและกิ่งก้านเป็นสีแดงเข้มถึงดำ หรือม่วงแก่ถึงมัน ใบ เป็นใบเดี่ยวเรียงคู่ แผ่นใบรูปลิ้นแฉบ ปลายใบแหลม โคนใบแหลม ขอบใบเรียบ ไม่มีหยัก แผ่นใบเรียบเงา สีเขียวเข้ม หน้าใบสีเขียวสด หลังใบเหลืองอมเขียว เส้นกลางใบสีแดงอมดำ ดอก ออกเป็นช่อบริเวณส่วนยอดของต้น หรือปลายกิ่ง ผลออกเป็นฝัก ฝักแก่มีเมล็ดหลายเมล็ด เป็นต้น	- เป็นยารักษาโรค(คน) - ใบ นำมาคั้นสดแล้วดื่ม ช่วยแก้ไข้ แก้เลือดคั่งค้าง ช่วยกระจายเลือดลม ขับปัสสาวะ แก้ท้องเสีย และแก้ อาเจียนเป็นเลือด หรือนำมาผสมกับ เหล้า สามารถแก้ท้องร่วงอย่างแรง เป็นต้น - ราก ลำต้น หรือใบ สามารถนำมา ต้ม ช่วยแก้อาการปวดศีรษะ แก้โรค หืด แก้ไอ แก้ปวดท้อง และแก้ท้องเสีย เป็นต้น - ใบ และราก สามารถนำมาตำผสม	อุทยานแห่งชาติน้ำตก คลองตรอน หมู่ที่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.614561 ลองจิจูด (Longitude) 100.727258	ผู้ให้ข้อมูล : นางซอน คำผิวมา เลขที่ 9849/17 หมู่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์

				กันแล้วใช้พอก ช่วยแก้โรคผิวหนัง และ ถอนพิษจากแมลงสัตว์กัดต่อย เป็นต้น - ราก นำมาต้มเป็นน้ำอาบจะช่วยแก้ อาการผื่นคันตามตัว เป็นต้น - เป็นยารักษาโรค(สัตว์) - ใบ นำมาบดละเอียดแล้วใช้ประคบ หรือห่อหุ้มบริเวณที่ขาโก่งหัก เป็นต้น		
8-6530403-03-003/1	มะเข็ญ, ส้มแป้น	ไม้ต้น	- เป็นไม้ต้นขนาดกลางถึงใหญ่ ผลัด ใบ ลำต้นเหนียวตั้งตรงเองได้ เปลือกลำต้นสีน้ำตาล แตกเป็น สะเก็ดโตๆ ลำต้นค่อนข้างเปลาตรง ใบเป็นช่อแบบขนนกปลายคู่ ใบ เรียงตัวบนกิ่งในลักษณะตรงข้าม กันเป็นคู่ๆ ใบเป็นรูปรียาว หรือรูป แกมขอบขนาน ปลายใบหยักคอด เป็นติ่งแหลม โคนใบกลมมน ขอบ ใบอ่อนหยักเป็นฟันเลื่อย ส่วนใบ แก่มีกเรียบหรือเป็นคลื่นห่างๆ เนื้อ ใบหนา ดอกออกเป็นช่อตรงซอกใบ และปลายกิ่ง มีขนด้านนอก ดอกสี ขาว สีเขียวอ่อน หรือเหลืองอ่อน ผลกลมมน มีร่องเป็นพู เปลือกผล	- อาหาร - ผล มีรสเปรี้ยว สามารถนำมาทาน เป็นผลไม้ได้ (ผลดิบมีรสเปรี้ยว ผลสุก มีรสหวาน) เป็นต้น - เป็นยารักษาโรค(คน) - ราก ช่วยแก้กระหายน้ำ และ สามารถนำมาต้มกิน มีสรรพคุณแก้ไข้ ถอนพิษขากลับไข้ไข้ กระทบพิษไข้หัว และไข้เหนือ เป็นต้น - รากสด หรือตากแห้ง นำมาต้มดื่ม มีสรรพคุณเป็นยาแก้พิษขาง พิษตาน ขาง ถอนพิษผิดสำแดง และถอนพิษ ต่างๆได้ เป็นต้น - ผลมีสรรพคุณเป็นยารักษาแผลใน ปาก เป็นต้น	อุทยานแห่งชาติน้ำตก คลองตรอน หมู่ที่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.613223 ลองจิจูด (Longitude) 100.727283	ผู้ให้ข้อมูล : นางนวล อินพอง เลขที่ 1 หมู่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์

			อ่อนมีสีเหลือง และเขียวอ่อน เมื่อสุกจะเป็นสีแดง พอแก่จะเป็นสีน้ำตาลดำ เป็นต้น	- เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ - ไม้ เป็นเนื้อไม้เหนียว สามารถนำไปเลื่อย ฝ่า ไซ กบ ตกแต่งง่าย ใช้ทำเสา กระดานพื้น ฝา ฝ้า เพดานบ้าน วงกบ ประตู หน้าต่าง กรอบรูป กรอบกระจก เครื่องเรือน เครื่องใช้ทางการเกษตร เช่น ไถ หัวหมูไถ และใช้ทำฟืน เป็นต้น		
8-6530403-03-004/3	ช่าคม, ช่าโคม	ไม้ล้มลุก	- เป็นไม้ล้มลุกอายุหลายปี มีเหง้าใต้ดิน มีลำต้นเทียม ชูเหนือดิน เปลือกลำต้นผิวเรียบ สีเขียวแซมดำบางส่วน ใบเดี่ยวสีเขียว เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน รูปร่างแผ่นใบเป็นในลักษณะของรูปใบหอกแกมขอบขนาน ปลายใบเรียวแหลม โคนใบมน ขอบใบเป็นคลื่น ช่อดอกแบบช่อแยกแขนงออกที่ยอด ค้างลงขณะยังอ่อน ช่อดอกย่อยบริเวณโคน มี 2-3 ดอก ผล แบบผลแห้งแตก รูปรี มีขนคลุม สุกสีส้มแดง เป็นต้น	- อาหาร - ดอกอ่อน ใช้รับประทานสด หรือลวก จิ้มรับประทานกับน้ำพริก เป็นต้น - ผลสุก รับประทานเป็นผลไม้ เป็นต้น - เหง้า ใช้เป็นเครื่องเทศในการปรุงอาหาร เป็นต้น - หน่ออ่อน นำมาลวก จิ้มรับประทานกับน้ำพริก เป็นต้น - เป็นยารักษาโรค(คน) - เหง้า ใช้ต้มดื่ม ช่วยขับลม แก้ท้องอืดท้องเฟ้อ แก้ไอ แก้ปวดข้อ บำรุงหัวใจ และแก้วิงเวียนศีรษะ เป็นต้น	อุทยานแห่งชาติน้ำตกคลองตรอน หมู่ที่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.613149 ลองจิจูด (Longitude) 100.727518	ผู้ให้ข้อมูล : นางนวล อินพอง เลขที่ 1 หมู่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์

8-6530403-03-005/40	เปล้าใหญ่, ต้นเปล้า, เปล้าหลวง	ไม้ต้น	- เป็นไม้ยืนต้นผลัดใบ เปลือกลำต้นเรียบเป็นสีน้ำตาล มีรอยแตกบ้างเล็กน้อย กิ่งค่อนข้างใหญ่ ตามใบอ่อน ยอดอ่อน และช่อดอกจะมีเกล็ดสีเทา เป็นแผ่นเล็กๆ ปกคลุมอยู่ทั่วไป ใบเดี่ยวมีน้ำยางสีขาวขุ่น ใบออกเรียงสลับกัน เป็นรูปทรงไข่ขอบขนาน รูปวงรีแกมขอบขนาน หรือเป็นรูปใบหอก ใบรียาว ปลายใบแหลมหรือมน โคนใบรูปลิ้นหรือมน ขอบใบจักเป็นซี่ฟัน ไม้สมำเสมอ ใบแก่เปลี่ยนเป็นสีส้มก่อนร่วง ดอกออกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง ดอกทยอยบานจากโคนไปปลายช่อ ผลอ่อนสีเขียว เมื่อแก่จะแห้งแตก รูปทรงกลมแบน มีพู 3 พู ผิวเรียบ ด้านบนแบน มีเกล็ดเล็กห่างกัน ผลมีเมล็ดทรงแบนรี เป็นต้น	- เป็นยารักษาโรค(คน) - ใบ ใช้ต้มดื่ม ช่วยบำรุงกำลัง บำรุงธาตุ แก้อ่อนในกระหายน้ำ แก้เสมหะ แก้ท้องอืดเฟ้อ แก้ลมจุกเสียด เป็นต้น - ใช้เปลือกต้น กับใบต้มดื่ม ช่วยบำรุงโลหิต แก้ท้องเสีย แก้ปวดเมื่อยและปวดข้อ เป็นต้น - ราก ใช้ต้มดื่ม ช่วยเจริญอาหาร ขับลม แก้น้ำเหลืองเสีย แก้มะเร็งคุดทะราด แก้เหน็บชา และแก้โรคทางเดินปัสสาวะ เป็นต้น - เนื้อไม้ นำมาต้ม แก้อริดสีดวงลำไส้ ริดสีดวงอาหาร ขับพยาธิไส้เดือน และแก้ลมอันผูกเป็นก้อนให้กระจาย เป็นต้น - ยางใบ ช่วยแก้แผลร้อนในที่ปาก เป็นต้น - ผล นำมาดองสุรา ช่วยขับน้ำคาวปลา และช่วยขับเลือดหลังคลอด เป็นต้น	อุทยานแห่งชาติน้ำตก คลองตรอน หมู่ที่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.614887 ลองจิจูด (Longitude) 100.727195	ผู้ให้ข้อมูล : นางซอน คำผิวมา เลขที่ 9849/17 หมู่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์

8-6530403-03-006/1	ใบบัวบก, ผักหนอก	ไม้ล้มลุก	- เป็นไม้ล้มลุก ลำต้นไหลเป็นทอด เลื้อยไปตามดินที่ขึ้น ไหลอ่อนมีสี ขาว ไหลแก่มีสีน้ำตาล เป็นพืชบก ขึ้นง่าย ใบเป็นใบเดี่ยว ผิวใบเรียบ หลังใบมีขนสั้นสีขาว ออกเรียงสลับ ทรงใบเป็นรูปไต ปลายใบกลม โคน ใบเว้า ขอบใบหยัก ก้านใบมีขน สั้นๆ สีขาว แผ่นใบสีเขียว ก้านใบ ยาว ดอกออกเป็นช่อแบบซี่ร่มตาม ซอกใบ มีดอกย่อย สีม่วงอมแดง กลับกัน ผลเป็นแบบแห้งแตกแบน เมล็ดสีดำ เป็นต้น	- เป็นยารักษาโรค(คน) - ใบสด นำมาช้ทา หรือพอก ช่วย รักษาแผลแมลงกัดต่อย หากนำมา พอกสะดือ ช่วยปัสสาวะติดขัด และใช้ พอกแผลสด ช่วยแก้อาการฟกช้ำ เป็น ต้น - ใบสด นำมาคั้นน้ำดื่ม ช่วยแก้ช้ำใน จากการกระแทก หรือหกล้ม เป็นต้น	อุทยานแห่งชาติน้ำตก คลองตรอน หมู่ที่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.614597 ลองจิจูด (Longitude) 100.727249	ผู้ให้ข้อมูล : นางนวล อินพอง เลขที่ 1 หมู่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์
8-6530403-03-007/9	มะหาด,สีหัด, มะหาดป่า	ไม้พุ่ม หรือไม้ ยืนต้น ขนาด เล็ก	- เป็นไม้พุ่มผลัดใบ หรือไม้ยืนต้น ขนาดเล็ก ลำต้นเหนียวตั้งตรงเอง ได้ เปลือกลำต้นสีน้ำตาล ต้นเล็กผิว เรียบ และมีขนละเอียดสั้นๆ ต้นโต ผิวแตกเป็นร่องตามยาว ใบ ประกอบแบบขนนกปลายคู่ สีเขียว เรียงตัวบนกิ่งแบบเวียนสลับ รูปทรงไข่ถึงรูปไข่กลับ หรือรูปทรง รี ปลายใบเรียวแหลม โคนใบรูปปลีมี ขอบใบเรียบ ผิวใบมีขนนุ่มปกคลุม	- อาหาร - ผล ผลสุกสามารถนำมา รับประทานเป็นผลไม้ได้ เป็นต้น - ใบอ่อน สามารถนำมารับประทาน เป็นผักได้ เป็นต้น - เป็นยารักษาโรค(คน) - ราก รสเมาเบื่อสุขุม นำมาต้มดื่ม ช่วยรักษาอาการไข้ แก่ฝึภายใน ขับ พยาธิ วัณโรค แก่พิษร้อน แก่กระษัย เส้นเอ็น แก่เบื่อเมา ตำพอกศรีษะ แก่	อุทยานแห่งชาติน้ำตก คลองตรอน หมู่ที่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.613212 ลองจิจูด (Longitude) 100.727490	ผู้ให้ข้อมูล : นางนวล อินพอง เลขที่ 1 หมู่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์

			ทั้ง 2 ด้าน ดอกสีขาวถึงเหลืองอ่อนๆ ออกเป็นช่อแบบช่อแยกแขนงตั้ง มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ผลสดมีเนื้อ รูปรีเว้าเป็นพู ผิวเกลี้ยง ผลอ่อนสีเขียว แล้วเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ส้ม แดง จนแก่จัดเป็นสีม่วงดำ มี 2 พู ผิวเกลี้ยง เปลือกและเนื้อบาง เมล็ดเป็นสีน้ำตาลมัน มี 1 เมล็ด รูปทรงรีแกมขอบขนาน เป็นต้น	อาการไข้ปวดศีรษะ พกรักษาผิวหนังผื่นคัน เป็นต้น - เปลือกต้น นำมาต้มดื่มช่วยบำรุงธาตุ และแก้บิด เป็นต้น - ใบ ช่วยแก้ไข้ เป็นต้น - ผล ช่วยบำรุงกำลัง และแก้ท้องร่วง เป็นต้น - ผลสุก มีรสจืดฝาดถึงหวาน ช่วยแก้ท้องร่วง เป็นต้น - เมล็ด มีรสผาด ต้มดื่ม ช่วยแก้ไข้ ชาง แก้ไอกรน แก้ไอหอบในเด็กแก้ไข้เรื้อรัง และบำรุงเส้นเอ็น เป็นต้น		
8-6530403-03-008/20	นครพุกิสัยไทย, ค้างควดัก, มังกรดัก	ไม้ล้มลุก	- เป็นไม้ล้มลุกอายุหลายปี มีลำต้นเป็นเหง้าอยู่ใต้ดิน เป็นรูปทรงกระบอก สีเทาดำ ผิวรากเรียบ มีรากสาขาแตกออกรากหลักค่อนข้างแข็งเป็นเนื้อไม้ เปลือกลำต้นสีเขียว ผิวเรียบ ใบเป็นใบเดี่ยวใน 1 กอจะมีใบประมาณ 3-12 ใบ ลักษณะขอบใบเป็นรูปรีกว้าง หรือเป็นรูปใบหอก แกมรูปขอบขนาน ปลายใบเรียวแหลม ขอบใบเรียบ	- อาหาร - ใบอ่อน และยอดอ่อน มีรสขมหวาน สามารถนำมารับประทานเป็นผักสด หรือนำไปลวกเพื่อรับประทานกับลาบได้ เป็นต้น - เป็นยารักษาโรค(คน) - หัว หรือเหง้า ต้มให้เด็กดื่มสามารถแก้ไข้ชางได้ ผู้ใหญ่ดื่มสามารถเป็นยาอายุวัฒนะ ทำให้สุขภาพแข็งแรง หรือตองสุรา สามารถแก้โรคความดันเลือด	อุทยานแห่งชาติน้ำตกคลองตรอน หมู่ที่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.613219 ลองจิจูด (Longitude) 100.727707	ผู้ให้ข้อมูล : นางนวล อินพอง เลขที่ 1 หมู่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์

				- ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช - เหง้า มีงานวิจัยค้นพบว่า สารสกัดในน้ำต้ม 2 ชั่วโมง สามารถป้องกันศัตรูพืชได้ เช่น หนอนกระทู้ผัก โดยจะไปยับยั้งการกินของหนอน เป็นต้น		
8-6530403-03-009/13	ตพทล	ไม้ล้มลุก	- เป็นไม้ล้มลุก มีลำต้นหรือเหง้าอยู่ใต้ดิน ลำต้นเหนือดินเป็นกาบที่โอบซ้อนกันแน่น คล้ายข่า เรียกว่าต้นเทียม ใบออกเป็นใบเดี่ยว ลักษณะคล้ายใบข่า รูปทรงยาวรียาว ปลายใบแหลม หรือเป็นติ่งแหลม โคนใบสอบแคบเข้าหาก้านใบ ขอบใบเป็นคลื่น ไม่มีก้านใบ ใบสีเขียวเข้มเป็นมัน ผิวใบเกลี้ยง ดอกออกเป็นดอกเดี่ยว เป็นช่อออกขึ้นจากเหง้าใต้ดิน สีดอกเป็นสีชมพูถึงแดงเข้ม ผลเป็นผลกลม มีขนนุ่ม มีเมล็ดหลายเมล็ด เป็นต้น	- เป็นยารักษาโรค(คน) - ดอก ใช้ขับลม แก้ท้องอืดท้องเฟ้อ แก้ลมพิษ แก้โรคผิวหนัง ละลายเสมหะ แก้ปวดศีรษะ แก้ความดันโลหิตสูง และแก้เลือดออกตามไรฟัน เป็นต้น - เหง้า ใช้ต้มกิน หรืออาบ แก้โรคประดง ผื่นคันตามผิวหนัง และแก้ลมพิษ เป็นต้น - ต้น,หน่ออ่อน มีรสเผ็ดข่า ช่วยบำรุงเตโชธาตุ ละลายเสมหะในลำคอ และแก้ลมหน้าอก เป็นต้น - เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ - สามารถนำไปปลูกเป็นไม้ประดับได้ เป็นต้น	อุทยานแห่งชาติน้ำตกคลองตรอน หมู่ที่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.613627 ลองจิจูด (Longitude) 100.727730	ผู้ให้ข้อมูล : นางนวล อินพอง เลขที่ 1 หมู่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์

8-6530403-03-010/1	นางแลว, ดีกั้ง	ไม้พุ่ม	- เป็นไม้พุ่ม อายุหลายปี ลำต้นใต้ดินมีลักษณะเป็นแงง หรือเหง้าทอดไปในดิน ลำต้นอ่อนเป็นข้อ ปล้องชัดสีขาว ลำต้นแก่ปล้องสั้นสีน้ำตาลอ่อน ลำต้นแตกเป็นกอ รากเป็นระบบรากฝอย ใบเป็นใบเดี่ยว รูปหอก เรียงเวียนสลับรอบเหง้า ปลายใบเรียวแหลม ฐานใบแหลม โคนใบสอบรูปปลีมี ขอบใบเรียบ เนื้อใบค่อนข้างหนา เส้นใบขนานตามความยาวใบ เส้นใบไม่ชัดแฉก ใบมีสีเขียวสดเป็นมันวาว หลังใบสากเล็กน้อย ดอกออกเป็นข้อ ตามจำนวนต้นที่อยู่ในกอ นั้น เป็นข้อกระจะ ลักษณะคล้ายช่อกล้วยไม้ขนาดเล็ก ผล มีลักษณะกลม ผิวขรุขระ เปลือกค่อนข้างหนา ผลหุ้มมีสีเขียวจัดปนน้ำตาล ผลแก่สีน้ำตาลออกม่วง ภายในมีทั้งเมล็ด หุ้มและแก่ เป็นต้น	- เป็นยารักษาโรค(คน) - ราก นำมาต้มกับน้ำดื่ม ช่วยบรรเทาอาการเจ็บหลังและเจ็บเอว เป็นต้น - ดอก มีสารต้านอนุมูลอิสระ มีฤทธิ์ต่อต้านสารก่อมะเร็ง วิตามินบีสูง บำรุงสายตา บำรุงผิวพรรณ ช่วยป้องกันโรคโลหิตจาง และมีสรรพคุณเป็นยาระบายอ่อนๆ เป็นต้น	อุทยานแห่งชาติน้ำตกคลองตรอน หมู่ที่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.614086 ลองจิจูด (Longitude) 100.727821	ผู้ให้ข้อมูล : นางซอน คำผิวมา เลขที่ 9849/17 หมู่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์

8-6530403-03-011/1	ข้าวเย็นหนือ, หัวข้าวเย็น, หัวขี้ข้าวเย็น	ไม้เลื้อย	- เป็นไม้เถาเลื้อยเนื้อแข็ง มีหัวหรือเหง้าเนื้อแข็งอยู่ใต้ดิน รากแตกอยู่ใต้ดินจำนวนมาก เหง้า มีลักษณะกลมยาวเป็นท่อนๆ ลำต้นกลมหรือเป็นเหลี่ยมเล็กน้อย เถา มีหนามโดยรอบ กระจายห่างๆ โคนใบยอดอ่อนมีมือเป็นเส้น 2 เส้น ใบเดี่ยว ออกเรียงสลับ รูปทรงรียาว หรือรูปรีแกมรูปใบหอก หรือรูปกลมรี ปลายใบกลม หรือเว้าตื้น และเป็นติ่งแหลมสั้น โคนใบกลม ขอบเรียบ แผ่นใบหนา ผิวเกลี้ยงทั้ง 2 ด้าน ใบอ่อนค่อนข้างป้อม ดอกออกเป็นช่อ แบบช่อซี่ร่ม ผลทรงกลม มีเนื้อผลสุกเป็นสีม่วงดำ เป็นต้น	- เป็นยารักษาโรค(คน) - หัว หรือเหง้า มีรสมันกร่อยหวาน เล็กน้อย แก้ประดง แก้มะเร็ง คุดทะราด แก้ร้อนในกระหายน้ำ แก้ น้ำเหลืองเสีย แก้เส้นเอ็นพิการ แก้ กามโรค เข้าซ้อออกดอก ทำให้แผลฝียุบแห้ง แก้ประดง แก้เม็ดผื่นคัน ดับพิษในกระดุก แก้ปัสสาวะพิการ และแก้อักเสบในร่างกาย (ควรใช้คู่กับ ข้าวเย็นใต้ จะเรียกว่าข้าวเย็นทั้งสอง) เป็นต้น - ต้น รสเย็นจืด แก้ไข้เรื้อรัง และไข้ตัวร้อน เป็นต้น - ใบ รสจืดเย็น แก้ไข้เหนือ และแก้ไข้สันนิบาต เป็นต้น - ผล รสเย็นจืด แก้ลมริดสีดวง เป็นต้น	อุทยานแห่งชาติน้ำตก คลองตรอน หมู่ที่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.614091 ลองจิจูด (Longitude) 100.727263	ผู้ให้ข้อมูล : นางนวล อินพอง เลขที่ 1 หมู่ 3 บ้านต้นขนุน ต.น้ำไผ่ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์

คำอธิบาย : การบันทึกข้อมูล ปก ตารางทะเบียนทั้ง 7 คอลัมน์ ให้บันทึกในรูปแบบไฟล์ Microsoft Office Excel

- 1.รหัสพรรณไม้** คือ การระบุรหัสของพรรณไม้ที่พบในชุมชน มีรหัสตัวเลข 5 ชุด เช่น 8-6302007-03-001/5 โดยมีคำอธิบายรหัสดังนี้
8 คือ รหัสกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร
6302007 คือ รหัสองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
03 คือ รหัสหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง
001 คือ รหัสชนิดพรรณไม้
/5 คือ รหัสจำนวนพรรณไม้ที่ศึกษาและสำรวจพบในบริเวณนั้นๆ
- 2.ชื่อพื้นเมือง** คือ ชื่อชนิดพืชที่พบในแต่ละท้องถิ่นอาจบันทึกเพียงชื่อเดียวหรือหลายชื่อ ซึ่งชื่อแรกในทะเบียนพรรณไม้ควรเป็นชื่อเรียกของท้องถิ่นนั้นๆ
- 3.ลักษณะวิสัย** คือ ลักษณะที่ของพรรณไม้ตามสภาพธรรมชาติ ได้แก่ ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้รอเลื้อย ไม้ล้มลุก พืชกลุ่มหญ้า เช่น ข้าว ข้าวโพด ฯลฯ มีลักษณะวิสัยเป็นหญ้า พืชกลุ่มไผ่ มีลักษณะวิสัยเป็นไผ่ พืชกลุ่มปาล์ม เช่น มะพร้าว หมาก หวาย ฯลฯ มีลักษณะวิสัยเป็นปาล์ม และพืชกลุ่มเฟิร์น มีลักษณะวิสัยเป็นเฟิร์น
- 4.ลักษณะเด่นของพืช** คือ ลักษณะประจำชนิดของพืช เช่น สีของดอก ผล และน้ำยาง ซึ่งการบันทึกลักษณะเด่นของพืช จะช่วยในการระบุชนิด โดยเฉพาะพรรณไม้ชนิดต่างกันแต่ชื่อเหมือนกัน ควรระวังการสับสนระหว่างลักษณะเด่นกับประโยชน์ของพืช เช่น ปลูกเป็นไม้ประดับ ปลูกเป็นไม้คลุมดิน รักษาโรค ฯลฯ ข้อความเหล่านี้ไม่ใช่ลักษณะเด่นของพืช แต่เป็นประโยชน์ของพืชนั้นๆ
- 5.ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น** คือ การสรุปข้อมูลการใช้ประโยชน์ในท้องถิ่นและความสำคัญของพืช โดยระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้ เช่น พืชให้สี พืชให้น้ำมัน พืชจักสาน อาหาร เครื่องเรือนเครื่องใช้ เกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ
- 6.บริเวณที่พบ** คือ การบันทึกข้อมูลสภาพพื้นที่ ที่ตั้งและพิกัดทางภูมิศาสตร์ที่พบพรรณไม้ในชุมชน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการทำผังแสดงตำแหน่งพรรณไม้ในบริเวณท้องถิ่นนั้นๆ
- 7.หมายเหตุ** คือ การบันทึกข้อมูลอื่นๆ ที่พบเพิ่มเติม เช่น ชื่อ ที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ผู้ให้ข้อมูล/เจ้าของทรัพยากร ฯลฯ

ตัวอย่าง การบันทึกข้อมูลทะเบียนพรรณไม้ในชุมชน

รหัสพรรณไม้	ชื่อพื้นเมือง	ลักษณะวิสัย	ลักษณะเด่นของพืช	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริเวณที่พบ	หมายเหตุ
8-6302007-03-001/5	มะม่วงเขียวเสวย	ไม้ต้น	ผลยาวรี สีเขียวเข้ม ผิวมันเรียบ ผลดิบเนื้อ กรอบ หวานอมเปรี้ยว	ความสำคัญเป็นพืชไม้ผล ประโยชน์จากเนื้อผลดิบ รับประทานได้ เช่น การทำ น้ำพริกมะม่วง ฯลฯ เนื้อผลสุก รับประทานได้ เช่น การทำข้าวเหนียว มะม่วง การทำมะม่วงกวน ฯลฯ ความสำคัญเป็นพืชให้สี ประโยชน์จากเปลือกลำต้น ลอกเฉพาะเปลือกนำมาสับ เป็นชิ้นเล็กๆ เพื่อสกัดด้วย วิธีการต้มได้สีน้ำตาลอ่อน หรือสีเหลืองอ่อน นำสีที่ได้ ย้อมเส้นไหม	หมู่ที่ 3 บ้านหนองขอน ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 14.854929 ลองจิจูด (Longitude) 101.568701	ผู้ให้ข้อมูล : นางสมพร จันกระโทก บ้านเลขที่ 23 หมู่ที่ 3 บ้านหนองขอน ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา